

Planbureau voor de Leefomgeving

Betekenis top-down beleid energietransitie

Implicaties & complicaties EU-doelen

Den Haag
23 januari 2015

Bert Daniëls

www.ecn.nl

T o p - d o w n
Europa, lidstaten
Doelen, tijdpad, definities
Beleid

Planbureau voor de Leefomgeving

Politici, beleidsmakers, onderzoekers, juristen, belangenorganisaties, etc.

Mogelijkheden
Initiatieven
Problemen & Barrières
Burgers, bedrijven, investeerders etc
B o t t o m - u p

2030: duidelijkheid?

- Wat betekenen de 2030 EU-doelen concreet voor Nederland?
- Wat moet de Nederlandse overheid doen, wat betekent dat?
- Wat merken burgers/ bedrijven van het EU/NL-beleid?

- Bij wie ligt de bal? Is duidelijk wat er moet gebeuren?
- Doelen nog pril, maar is tenminste het pad naar duidelijkheid ingezet?

- Passend bij de lange-termijn doelen?

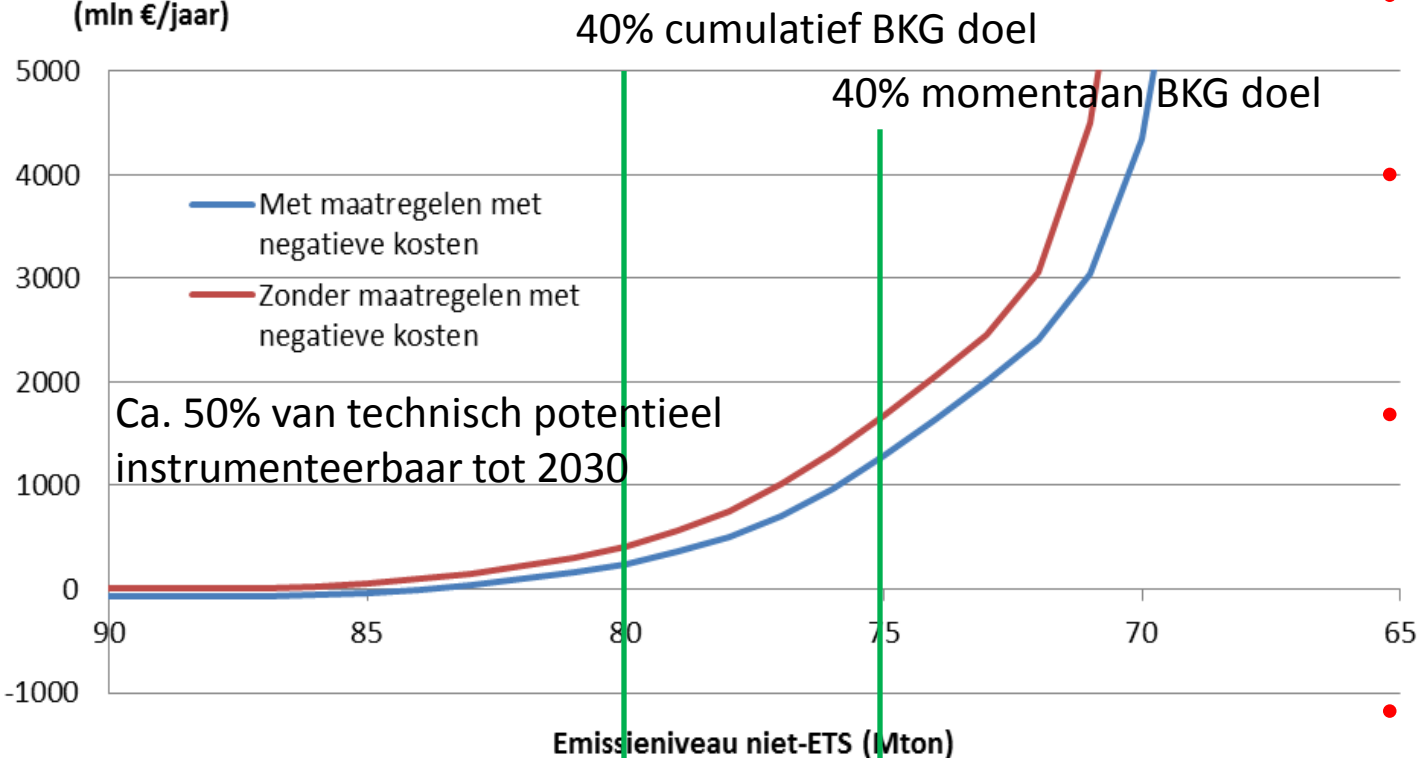
Top-down meets bottom-up...?

EU	ETS -43%	Niet-ETS -30%	Aandeel hernieuwbaar 27%	Plafond energie- gebruik -27%
-----------	---------------------------	--------------------------------	---	--

**Burgers/
bedrijven**

Niet-ETS doel Nederland

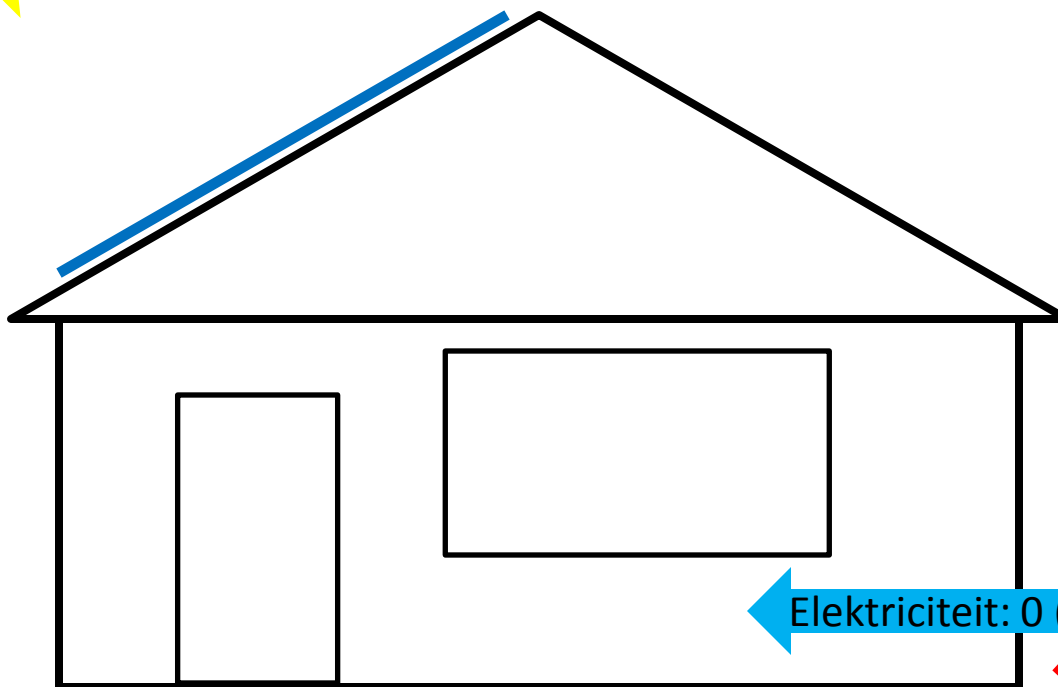
Nationale kosten
(mln €/jaar)

- **Hernieuwbaar 2030**
 - 20% naar 21-22%
- **Daling primair energiegebruik 2030**
 - 25% naar 25-26%
- **Plafond -27%**
 - Vooral extra wind & zon
 - Weinig aanvullende efficiencymaatregelen
- **Efficiencydoel**
 - Hoge meerkosten

Energieneutraal: bottom-up

- Energieneutrale woning: geen netto behoefte aan energielevering
- Invulling grotendeels aan bouwende partij, wel componenteisen

Voorbeeld invulling:

- Zware muur-, dak-, vloer-, raamisolatie, balansventilatie WTW
- El. warmtepomp, zonneboiler
- Zon-PV (compensatie verbruik)

Past goed in lange termijn energietransitie

Elektriciteit: 0 (saldering)

Gas: geen aansluiting

Energieneutraal: top-down

- Geen ETS-emissies, geen niet-ETS emissies

Andere doelen

Isolatie,
balansventilatie WTW

Warmtepomp

Zonneboiler

Zon-PV

Hernieuwbaar

Daling primair energie-gebruik

Energie-efficiëntie

- Vergelijkbare problematiek: o.a. energieneutrale kassen en kantoren

Vallen de schakels op hun plek?

- Niet-ETS: op weg naar helderheid
- ETS: prijs laag, gaat geen impuls van uit
- Doelen hernieuwbaar en energieverbruik zweven..
- Hernieuwbaar
 - Kleinschalig hernieuwbare warmte: niet-ETS beleid
 - Grootschalig hernieuwbaar: ?
- Energieverbruik
 - Beleid vanuit niet-ETS doel, direct EU-beleid, niet dekkend
 - Voortdurend verwarring met energie-efficiëntie
- Onderscheid hernieuwbaar en besparing steeds vaker irrelevant > Verbruiksplafond op primair fossiel?

Dank voor uw aandacht

ECN

Westerduinweg 3
1755 LE Petten
The Netherlands

P.O. Box 1
1755 ZG Petten
The Netherlands

T +31 88 515 49 49
F +31 88 515 44 80

info@ecn.nl
www.ecn.nl